No. 38. 1816

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 21 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 16 September. De luitenant ter zee Arriens is, dezen morgen, uit de baai van Algiers, welke hij, den 1sten september, verlaten had, bij het Ministerie van Marine aangekomen met depeches van den vice-admiraal van de Capellen, van den volgenden inhoud:

HOOG EDEL GESTRENGE HEER!

Lord Exmouth, gedurende zijn kort verblijf te Gibraltar, zijne magt nog met eenige kanonneerbooten vermeerderd en alle zijne verdeelingen geregeld hebbende, zeilden de vereenigde eskaders, den 14den augustus, naar zee.

Den 16den, op de hoogte van Kaap de Gate, voegde zich de korvet *Prometheus* bij de vloot. Kapitein Dashwood rapporteerde, dat het hem gelukt was, de familie van den britschen consul te Algiers, door list, aan boord te krijgen; doch deze vlugt te vroeg ontdekt zijnde, was de consul, benevens twee sloepen met volk van *de Prometheus*, door den Dey gearresteerd, die, reeds berigt van deze tweede expeditie hebbende, alles tot eenen hardnekkigen tegenstand in gereedheid bragt, en de inwoners van de binnenlanden oproepende, reeds meer dan 50 000 zoo Mooren als Arabieren, onder de muren van Algiers vergaderd had.

Doodstilte en daarna aanhoudend stijve oosten winden, waren wij niet, dan den 27sten augustus, in den morgen, voor de baai van Algiers. Lord Exmouth zond terstond eene parlementaire sloep naar de stad, met eene schriftelijke vuurdragt aan den Dey, behelzende in substantie, dat, de laatste atrociteiten te Bona alle verbindtenissen verbroken hebbende hij, in naam van den Prins-Regent, eischte:

1°. Onmiddelijke uitlevering van alle christen slaven, zonder eenig rantsoen;

2°. Restitutie van alle penningen, welke reeds voor de sardinsche en napolitaansche gevangenen genoten waren;

3°. De plegtige verklaring van den Dey, dat hij zich, even als die van Tunis en Tripoli, verbond, de regten der menschheid te eerbiedigen, en voortaan, in den oorlog, alle krijgsgevangenen, volgens de gewoonten van europesche volkeren, te behandelen;

4°. Vrede met Z. M. den Koning der Nederlanden, op gelijke voorwaarden als met den Prins Regent.

Op alle deze artikelen verlangde zijne lordschap binnen het uur YES *or* NO [*ja of* NEEN], of de vijandelijkheden moesten terstond beginnen.

Zijn lordschap, aan welken ik, in den morgen, mijne opwachting had gemaakt, vreesde, dat hij zich, dien dag, zoude moeten vergenoegen, ten anker te komen, om zich voor den nacht, aan zijne attakke met bombardes, kanonneer en vuurpijlboten te bepalen. Naauwlijks was ik weder aan boord, of de zee-wind kwam door, en de vloot hield, met kracht van zeil, de baai in; de vier bombardes namen terstond hunne positie voor de stad, en alles werd tot den aanval in gereedheid gebragt. Kort daarna, deed zijn lordschap het particuliere sein, voor mij: *I shall attack immediately, if the wind does not fail.* [*Ik zal onmiddelijk aanvallen, zoo de wind niet verflaauwt.*] Ik deed hierop onmiddelijk sein, de linie van bataille te formeren in de bepaalde orde, in de suppositie, dat al de officieren met de ligging der forten en batterijen, welke ons aandeel moesten uitmaken, bekend konden zijn, alvorens de aanval moest beginnen; dan, daar het scheen, dat dit sein niet wel begrepen werd, besloot ik de linie te veranderen, en die met de *Melampus* zelf te leiden.

Omtrent één uur 30 minuten, hield de geheele vloot in successie af, de *Melampus*, op het achterste schip de engelsche linie sluitende, en, ten 2 uren 15 minuten, zagen wij lord Exmouth met *de Queen Charlotte*, voor den wind, met staande zeilen, voor drie ankers van achteren, op geen haar breedte van zijne gewenschte positie, een pistoolschoot van de batterijen, juist voor de opening van de Moelje ten anker komen.

De stoute en onverwachte manoeuvre van dit gevaarte (een drie dekker) scheen den vijand zoodanig te hebben ontzet, dat een tweede linieschip ook bijna reeds zijne positie had genomen, alvorens de batterijen hun vuur openden, hetwelk, hoe geweldig ook, ten volle beantwoord werd.

Aan den kapitein de Man te kennen gevende, dat ik nu, zoo spoedig mogelijk, met *de Melampus*, en de andere fregatten in successie, onze positien aan de bakboordzijde van Lord Exmouth wilde nemen, en aan ons eskader al het vuur der zuidelijke batterijen attireren, bragt deze zijn fregat onder het croiserend vuur van meer dan 100 stukken, de boegspriet even vrij van *de Glasgow*, meesterlijk met een anker van voren en van achteren, in de vereischte positie, in hoogte bakboords-batterijen in hetzelfde minuut te openen. Kapitein Ziervogel, ten volle met het vorige plan en de batterijen bekend, bragt zijn fregat *de Diana*, bijna tot dat zelfde oogenblik, binnen een vaam lengte van de plaats, alwaar ik hetzelve voor onze aangewezene positie had gewenscht. *De Dageraad*, kapitein Polders, opende ook onmiddelijk in de beste rigting zijne batterijen. De kapiteins van der Straten en van des Hart, door den dikken rook, en niet ten volle met het lokale bekend, waren in de eerste oogenblikken niet zoo gelukkig; doch wisten met de meeste koelheid en onder het hevigst vuur, om aan hunne batterijen eene goede rigting te geven. *De Eendragt*, kapitein luitenant Wardenberg, welke ik in reserve gesteld had, om hulp te kunnen toebrengen, bleef onder het vuur der batterijen zeer nabij.

Geen half uur hadden onze schepen geschoten, of Lord Exmouth deed mij weten, dat hij over de rigting van het vuur van ons eskader op de zuidelijke batterijen zeer te vreden was, dewijl deze hem nu zoo weinig mogelijk hinderende, hij van de geheele Moelje, en alle de vijandelijke schepen meester was.

Zijner Majesteits eskader, zoo wel als de Britsche magt, schenen met het devouement van onzen grootmoedigen chef voor de zaak van het geheele menschdom geinspireerd te zijn; en de bedaardheid en orde, waarmede het verschrikkelijk vuur der batterijen, zoo digt onder de dikke muren van Algiers, beantwoord werd, is even min te beschrijven, als de heldenmoed en zelfsopoffering van een ieder, in het algemeen, van de grootheid van lord Exmouth in het bijzonder, bij de attake van dezen gedenkwaardigen dag.

Het vernielen van bijna half Algiers, en, des avonds ten 8 uren, het verbranden der geheele Algerijnsche marine was daarvan het gevolg. Tot 9 uren bleef lord Exmouth met de *Queen Charlotte* in dezelfde positie, in het volle vuur, hierdoor een' ieder aanmoedigende, het begonnen werk niet op te geven, voor dat hetzelve volkomen was volbragt; en tevens eene zoodanige perseverance aan den dag leggende, dat allen daardoor bezield werden, en het vuur der schepen, tegen dat van eenen dapperen en wanhopigen vijand scheen te verdubbelen.

Kort daarna, de *Queen Charlotte*, door het los raken van brandende vaartuigen, in het grootst gevaar zijnde, waren wij, onder het hevigst vuur, alleen voor de veiligheid van onzen edelen aanvoerder bedacht; dan, hem de hulp van alle sloepen van het eskader aanbiedende, was zijn antwoord: „dat, alles berekend hebbende, wij ons geenszins voor zijne veiligheid behoefden te inquieteren, doch alleen met een' verdubbelden ijver, tot het volbrengen zijner orders, en op zijn voorbeeld met vuren moesten voortgaan."

Zijne Lordschap eindelijk, omtrent half tien uren, de distructien in de Moelje hebbende voltooid, gaf order, om, buiten het bereik van het vijandelijk vuur te retireren, waaraan ik, zoo wel als alle anderen, schroomden te obedieren, alvorens de *Queen Charlotte* voor de brandende schepen in veiligheid was.

In deze retraite, welke door stilte, en de geledene schaden in het tuig, zeer langzaam ging, hadden de schepen van een op nieuw geopend en verdubbeld vuur der vijandelijke batterijen nog zeer veel te lijden; eindelijk de landwind doorkomende, waarop Lord Exmouth gerekend had, kwam de vloot, ten 12 uren, in het midden van de baai ten anker.

De *Queen Charlotte* onder het vuur der batterijen, *de Melampus* voorbij loopende, wenschte zijn Lordschap reeds mij te mogen zien, om mij ten volle te beloonen, met mij, op het hartelijkst de hand drukkende te zeggen: „Ik heb mijne Nederlandsche vrienden niet uit het oog verloren: zij hebben even als de mijnen, voor de glorie van den dag hun best gedaan."

Dit getuigenis en de order van Lord Exmouth voor de vloot, waarvan ik de eer heb kopij hierin te sluiten, mogen het eskader op Zijner Majesteits tevredenheid doen hopen.

Voor ons verlies aan dooden en gekwetsten, refereer ik mij, aan bijgaande lijst; hetzelve is voor schepen, welke, gedurende 8 uren, in het vuur zijn geweest, onbegrijpelijk gering, in vergelijking van de Engelsche schepen.

Voor schaden aan tuig, rondhouten, enz. zal uwe Excellentie opmerken, dat wij minder gelukkig geweest zijn.

Daags na de actie, zond Lord Exmouth eene tweede sommatie aan den Dey, waarvan het Zijne Lordschap aan tijd ontbreekt, mij kopij te doen toekomen; dezelve behelsde, dat hij, door het vernielen van half Algiers, en zijne geheele marine, voor het trouweloos gedrag te Bona was gestraft, en nu, door het aannemen der conditien van den vorige dag, de totale destructie van Algiers konde voorkomen.

Het sein van aanneming der conditien was drie schoten, die wij, drie uren daarna, met genoegen hoorden. In eene conferentie met twee gevolmagtigden van den Dey, aan boord van Lord Exmouth, waarin ik, benevens admiraal Milne, en kapitein Brisbane deelden, zijn alle punten geregeld.

Het definitieve des vredes moest voor Engeland en de Nederlanden, met tweemalen 21 schoten distinctivelijk worden gesalueerd.

Als eene condescendance, stond kapitein Brisbane (met de zaken van lord Exmouth, aan den wal belast zijnde) toe, dat men, dewijl het reeds laat was, zich, dien avond met een salut zoude vergenoegen, en, heden morgen ten 7 uren, heb ik dat voor Z. Maj. vlag ontvangen, hetwelk ik met gelijke heb doen beantwoorden, zoo dat ik U Exc. met eenen toewijken, en door Z. Maj. edelmoedige pogingen voor de zaak der geheele menschheid verdienden vrede, hartelijk geluk mag wenschen.

Ik zal met het definitief traktaat, zoodra hetzelve zal zijn geconcerteerd, mijnen luitenant van de vlag P. Arriens afzenden, van wien ik bijzonder veel dienst heb genoten, en dien ik ten sterkste voor promotie aanbeveel.

Ik bid U Exc. te willen aannemen het rapport dat den kapitein de Man aan mij, als ooggetuige van het verdienstelijk gedrag zijner officieren, en ik moet mij reserveren, dat van de andere officieren van het eskadert, welke zich bijzonder hebben gedistingeerd, nader aan U Exc. na

(Vervolg op de tweede bladzyde.)

(Vervolg op de keerzyde dezer bladz.)

te zien toekomen.

Ten blijke, dat de Dey de[illegible] moesten, heden op den [illegible] en alle de slaven in de stad, ter [illegible] zijn.

De onze, ten getalle van 26 en [illegible] zijn, benevens vele andere, [illegible] niet dan over twee [illegible] hier zijn.

Ik zal de eer hebben, [illegible] bij eene volgende gelegenheid, verder [illegible] de diepste gevoelens van hoogachting verblijve.

Hoog Edel Gestrenge Heer!

U Ed. onderdanige en zeer gehoorzame dienaar

T. F. VAN DE CAPELLEN.

Aan boord van Z. M. fregat *Melampus*, in de baai van Algiers, 30 Augustus 1816.

De dag-order in voormelde depeche vermeld, luidde als volgt:

Queen Charlotte, in de baai van Algiers, den 30 Augustus 1816.

De Kommandant en Chef is twijfelachtig, of hij zich het meest geluk hebbe te wenschen met den volledigen uitslag van den aanval van gisteren, dan wel met de zeer volle en edele ondersteuning, welke hij genoten heeft van den schout bij nacht, kapiteins, officieren, matrozen, mariniers en troepen onder zijne orders, en welke hij nimmer zal vergeten.

De kommandant en chef hoopt, dat de vice-admiraal baron van de Capellen, de uitdrukking derzelfde gevoelens zal gelieven over te brengen aan onze Geallieerden, die onder deszelfs bevel staan; en biedt zijnen dank aan te nemen voor den hartelijken en dapperen bijstand, dien hij hem verleend heeft.

Bij eene tweede order, van den 31sten augustus, die aan elke equipage voorgelezen is, en behelsgeeft van den tot stand gebragten vrede en derzelver [illegible], heeft de lord Exmouth zijne dankbetuiging en beveelt, tegen den eerstvolgende zondag, eene godsdienstige plegtigheid, „ om den Almagtigen God eene openbare hulde „ toe te brengen voor de zigtbare tusschenkomst der Voorzienigheid in den strijd, welke, den 16den, had plaats gevonden, tusschen de geallieerden eskaders en de wreedaardige vijanden van het menschdom.

De Nederlanders welke te Algiers in gevangenschap waren, bevonden zich, reeds den 31sten augustus, aan boord van het vlagschip van den vice-admiraal van de Capellen, die het fregat de *Dageraad* bestemd had, om hen naar het Vaderland [illegible] September. Het bal op het huis in 't Bosch, is gisteren avond allerluisterrijkst geweest; Z. M. heeft op hetzelve doen noodigen den luitenant Arriens, welke het berigt van den roemrijken slag voor Algiers heeft overgebragt, en denzelven alvorens het kruis van de Willems orde doen overreiken.

'S GRAVENHAGE den 17 September. In de zitting van de tweede kamer der Staten Generaal van heden, is ingekomen eene boodschap van de eerste kamer, daarbij kennis gevende, dat dezelve zich vereenigd heeft met het nieuw stelsel van algemene indirecte belastingen.

Vervolgens zijn door den President ter tafel gebragt eenige petitien van kooplieden en handelaren van Rotterdam, die wenschelijke bedenkingen opzigtelijk het tarief en [illegible] gedeponeerd.

De President geeft te kennen dat de centrale sectie in staat is gesteld om een algemeen rapport uit te brengen over het resultaat der raadplegingen in de sectien op het stuk van het muntwezen; houdende hetzelve rapport hoofdzakelijk, dat in verscheidene sectien daaromtrent vele zwarigheden waren voorgekomen. De conclusie van het rapport was onbeslissend. Op voorstel van den President is besloten de deliberatien over dit gewigtig stuk tegen de volgende zitting te bepalen.

Waarna de vergadering is geadjourneerd tegen morgen.

'S GRAVENHAGE den 18 September. Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 18 September.

Na de resumtie der notulen herinnerde de President de vergadering dat de deliberatien over de belangrijke Concept Wet, betrekkelijk het munt-wezen, tegen heden aan de orde gesteld waren, en gaf te kennen, dat Z. Exc. de Minister der Financien, zich in deze vergadering vervoegd had, om, alvorens de beraadslagingen zouden beginnen, de vergadering nog eenige inlichtingen betrekkelijk de thans nieuw geredigeerde concept-wet te geven.

Z. Exc. de minister der financien het woord bekomen hebbende, sprak een breedvoerig vertoog ter ontwikkeling en verdediging van het nieuw geredigeerd ontwerp uit, en herhaalde dit vertoog in de fransche taal.

Daarna spraken verscheiden leden, te weten de heeren Kommandeur de Nieuport, van Alphen, Gendebien, Reyphins, van Markel Bouwer, Sandberg, Reigersman, de baron van Goer en Dorrenge, deels voor, deels tegen het veranderd ontwerp.

Z. Exc. de minister der financien, de gewigtigste tegenbedenkingen beantwoord hebbende, werd door den president het appel nominaal ingesteld; zijnde de concept-wet, zoo als die thans is geredigeerd, met 50 tegen 23 stemmen aangenomen.

Waarna de vergadering ten vier uren werd gescheiden, en geadjourneerd tot morgen ten half twee uren.

HAARLEM den 18 September. Heden middag zijn H. H. M. M. de koning en koningin aan 't paviljoen aangekomen. Ten één uur zijn H. H. K. K. H. H. de prins en prinses van Oranje gearriveerd. Hoogstdezelve zijn te Lisse door Z. E. den gouverneur van Noord Holland, en den Griffier der Staten opgewacht en ontvangen, voor de groote Houtpoort stond de bezetting en de schutterij in de wapenen. Aldaar had eene commissie uit den Raad de aan het geliefde Vorstelijk Paar, hare hulde aan te bieden; eene ontzaggelijke menigte heeft de Vorstelijke Personen met een luid algemeen en herhaald vreugdegejuich verwelkomd, 't welk Hoogstdezelve op 't minzaamst hebben beantwoord.

MARKT PRIJZEN der Stad BREDA,
van den 20 September 1816.

Het Veertel Tarwe	f 1	19	—
——— Rogge	8	19	—
——— Boekwit	7	19	—
——— Haver	3	13	—
Het pond Boter	—	7	12
De Zak Aardappelen	—	—	—
Het pond Rundvleesch	—	4	8
——— Kalfschvleesch	—	5	—
——— Schapenvleesch	—	5	—
——— Versch Varkenvleesch	—	6	—
——— Gerookt idem	—	7	8
Het 1000 Eiken Telhout	3	2	—
——— Door Hout	2	2	—
De 1000 pond Hooi	—	—	—
——— Stro	—	—	—

ADVERTENTIEN.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING.

Ter Rolle van Geregtelijke Uitwinningen, bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda.

1.° Van een HUIS, SCHUUR, HOF en ERVE, genaamd den Andrvje Korf, staande en gelegen te Etten, canton Oudenbosch, district Breda, landschap Noord-Braband, geteekend [illegible] 107, belend oost, zuid en west den Heer G. van der Mee en ten noorden Jan [illegible] en anderen.

[illegible] groot omtrent een halve Bunder, gelegen [illegible] ten oosten Adriaan Corneli de [illegible] Koks, ten westen Adriaan [illegible] heer G. van der Mee; — Gemeld parceel [illegible] bezaaid met Rogge, Boekweit, &c, en is als mede het Huis in gebruik bij den eigenaar.

Gearresteerd als onroerend goed ten lasten van Cecilia Robinson, eerst weduwe van Antonie de Jong, thans huisvrouw van Jan van den Berg, arbeider, wonende te Etten, en dezelve Jan van den Berg als gemelde Cecilia Robinson in huwelijk hebbende.

Ter requisitie van Adriaan Faessen, bouwman, wonende te Etten, hebbende tot Procureur Marinus Daniel Piera, wonende te Breda, in de nieuwstraat, wijk B, n°. 204, [illegible] Proces-verbaal van den negentienden junij 1800zestien, geregistreerd te Breda, den eens en twintigsten junij daar aan volgende door den ontvanger Rits, overgeschreven op het Bureau der Hypotheken te Breda, den zes- en twintigsten junij 1800zestien door den bewaarder J. A. Rijcken, en mede overgeschreven ter griffie van de Regtbank van Eersten Aanleg te Breda, den zesden julij 1800zestien; — van welk Proces-verbaal afschrift is gelaten aan den heere J. B. Grevers, griffier van 't vredegeregt van 't canton Oudenbosch, en aan den heere M. Aerssen, Burgemeester der gemeente Etten.

De eerste afkondiging van de Verkoop Conditien, vervattende den Inzet der Huizinge, Schuur, Hof en Erve, op eene Somma van vijf en twintig guldens, en van het Parceel Zaailand op eene Somma van vijftig guldens, is geschied den negentienden Augustus 1800zestien.

De tweede den tweeden September daarna.

En de derde den zestienden September daaraanvolgende.

De Provisionele toewijzing der voorsz. goederen zal plaats hebben op den Inzet voormeld den dertigsten September 1800zestien, [illegible] ter rolle van geregtelijke uitwinningen van gemelde regtbank.

Nadere onderrigting te bekomen ter griffie van voornoemde regtbank en ten kantore van den Procureur voornoemd.

De Procureur van den Executant,
M. D. PIERA.

VERKOOPING.

J. F. MIRANDOLLE, Notaris te Breda, zal op de natemeldene Vrijdagen, des avonds ten zeven uren, zitten in 't Koffijhuis van Hermanus Pistorius, aan de Haven, om aldaar publiek te Verkoopen:

Eerste Koop. Eene HUIZINGE en ERVE, staande

(*'t vervolg op de kant van deze blads.*)

Te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers

en gelegen alhier binnen Breda, op de zuidzijde van de Havermarkt. In huure bewoond wordende door Pieter van der Pluijm, gemerkt Litt. C. No 329.

Tweede Koop. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen alhier binnen Breda, op de Noordzijde van de Havermarkt. In huure bewoond wordende door de Weduwe Toefelanus Jansfen, en gemerkt Litt. C. No. [illegible]

De Eerste Zitdag is gehouden op Vrijdag den 13 September 1816.

En de Tweede zal gehouden worden op Vrijdag den 27 dito.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gemelden Notaris.

VERKOOPING.

J. F. MIRANDOLLE, Notaris te Breda, zal op de natemeldene vrijdagen, des namiddags ten vijf uren, zitten in 't koffijhuis van HERMANUS PISTORIUS, aan de haven, om aldaar publiek te verkoopen:

Eene HEERE HUIZINGE, STALLINGE, KOETSHUIS, HOF en ERVE, genaamd de Kleinen Ypelaar, staande en gelegen te Bavel, onder Ginneken, thans door den eigenaar den heere luitenant kolonel Petrus Amiot bewoond wordende, en zijnde dadelijk in gebruik te aanvaarden.

De eerste zitdag is gehouden op vrijdag den 13 september 1816.

En de tweede zal gehouden worden op vrijdag den 27 dito.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gemelden Notaris.

NB. Aan de Heeren geabonneerden voor het STAATSBLAD, wordt bij dezen ter kennisse gebragt, dat de Boekhandelaars A. BLUSSÉ en ZOON te Dordrecht, hebben uitgegeven, en alléénlijk aan de Uitgevers van het Staatsblad, en dus te Breda aan W. van BERGEN & COMP. hebben toegezonden:

BIJVOEGSEL tot het Staatsblad van het Koningrijk der Nederlanden, of besluiten, publicatien enz. alleenlijk door middel van de Nederlandsche Staats-courant gepubliceerd wordende en niet opgenomen zijnde in hetzelve staatsblad. Met eene lijst der stukken, naar ordeongteekening en een alphabetisch register van de voornaamste zaken. Eerste deel 1813—1814. De genen die verlangen mogten hunne staatsbladen met dit werk te completeren, worden verzocht zich desaangaande bij de uitgevers der staatsbladen, bij wie hetzelve à f 2:10 te bekomen is, aan te geven.